

Sygn. akt III AUa 418/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Marcjanna Górską
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.) SA Barbara Hejwowska
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014 r. w Lublinie

sprawy H. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 2 kwietnia 2014 r. sygn. akt IV U 1155/13

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

III AUa 418/14

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia 29 sierpnia 2013 r. odmówił H. R. prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył ubezpieczonej zatrudnienia – od 16.12.1975 r. do 30.11.1994 r. w Spółdzielni (...) w W., z uwagi na brak świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, oraz od 01.12.1994 r. do 31.12.1998 r. w (...), z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Siedlcach złożyła wnioskodawczyni H. R. wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że niezasadnie organ rentowy nie uznał

jej okresu pracy w warunkach szczególnych w okresie od 16.12.1975 r. do 30.11.1994 r. w Spółdzielni (...) w W. oraz od 01.12.1994 r. do 31.12.1998 r. w (...), bowiem we wskazanych okresach pracowała ona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku brakarza artykułów mleczarskich wykonując kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji i usług, które zostały wymienione w wykazie A dziale XIV poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2014 roku Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wnioskodawczyni prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2013 roku. Sąd Okręgowy ustalił, że a H. R. ur. (...) po ukończeniu 55-tego roku życia złożyła wniosek o emeryturę. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodniła staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat, 2 miesięcy, z czego okresy składkowe wynoszą 23 lat, 10 miesięcy i 19 dni, a okresy nieskładkowe 1 rok, 3 miesiące i 11 dni. Ponadto organ rentowy nie uznał ubezpieczonej, żadnego okresu pracy do dnia 1 stycznia 1999r., jako stażu pracy w warunkach szczególnych. Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w warunkach szczególnych decyzją z 29 sierpnia 2013 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury. Po złożeniu przez wnioskodawczynię zaświadczenia wystawione przez (...) Spółka z o.o. Zakładu (...) w W. organ rentowy decyzją z dnia 12 września 2013 r. odmówił przyznania ubezpieczonej emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z tym, że uznał staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 2 lat, 11 miesięcy i 14 dni zaliczając okres pracy wykonywanej w Zakładzie (...) w W. od 01.12.1994 r. do 31.12.1998 r. (z wyłączeniem okresów nieskładkowych).

Wnioskodawczyni była zatrudniona w Spółdzielni (...) w W. w okresie od 16.12.1975 r. do 30.11.1994 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku brakarza artykułów mleczarskich. Następnie w okresie od 01.12.1994 r. do 31.12.2001 r. w Zakładach (...) Spółka z o.o. w W. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku brakarza artykułów mleczarskich. Praca ta polegała na pobieraniu prób mleka dostarczanych do zakładu mleczarskiego, wykonywaniu analiz tych prób pod względem oznaczania kwasowości, czystości mleka, jego ciężaru właściwego, zawartości procentowej tłuszczu, temperatury, zafałszowania, pobierała również próby z wytwarzanych z mleka artykułów na etapie produkcji i przeprowadzała analizę tych próbek pod względem zawartości tłuszczu, wody, kwasowości oraz takie próby pobierała na etapie przed zapakowaniem gotowych już produktów wykonując analizy fizykochemiczne. Wskazaną pracę ubezpieczona wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracując w systemie dwuzmianowym. Te okoliczności potwierdziły świadectwa pracy oraz zeznania wnioskodawczyni i świadków.

Sąd Okręgowy orzekł, że warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku przepisami § 2 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.) jest spełnienie przed dniem 1 stycznia 1999 r. przesłanki ubezpieczeniowego wynoszącego dla kobiet 20 lat, w tym 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Poza sporem w sprawie niniejszej pozostaje, że wnioskodawczyni osiągnęła wiek 55 lat i udowodniła wymagany 20 letni okres zatrudnienia oraz to, że nie przystąpiła do funduszu emerytalnego. Sprawą sporną jest natomiast ustalenie, czy wnioskodawczyni wykonywała prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A w wymiarze co najmniej 15 lat przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzone postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, że w okresie zatrudnienia w obu zakładach pracy ubezpieczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracowała w warunkach szczególnych, wykonując pracę brakarza artykułów mleczarskich polegającą na pobieraniu prób mleka oraz wytwarzanych z niego artykułów spożywczych na każdym etapie produkcji i wykonywaniu ich analiz fizykochemicznych przy użyciu odczynników chemicznych. A zatem na datę 1 stycznia 1999r. ubezpieczona posiadała okres pracy w takich warunkach w wymiarze wynoszącym 18 lat, 11 miesięcy i 16 dni pracując w Spółdzielni (...) w W. oraz 2 lata, 11 m-cy i 14 dni pracując w Zakładach (...) Spółka z o.o. w W., łącznie daje to 21 lat, 11 miesięcy pracy w warunkach szczególnych. Od tego okresu Sąd odjął okresy, w których ubezpieczona przebywała na urloпах

wychowawczych: tj. od 21.09.1985 r. do 20.09.1988 r. oraz od 1.07.1981 r. do 28.08.1983 r. – łącznie 5 lat, 1 miesiąc i 28 dni. Podsumowując do pracy w warunkach szczególnych zaliczono okres 16 lat, 9 miesięcy i 3 dni (tj. 21 lat, 11 miesięcy – 5 lat, 1 miesiąc i 28 dni).

Zdaniem Sadu Okręgowego wskazana praca odpowiada rodzajowo pracy kwalifikowanej w wykazie A dziale XIV pkt 24 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (DZ.U. nr 8, poz. 43 ze zm.) jako praca polegająca na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorczo inżyniersko – technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są wymienione prace w wykazie. Wymienione prace są również wymienione w załączniku nr 1 do uchwały nr 16/83 Zarządu centralnego Związku Spółdzielni (...) z dnia 27.06.1983 r. w sprawie stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach w spółdzielczości mleczarskiej. Sąd podkreślił też, że organ rentowy zaliczył pracę ubezpieczonej w Zakładach (...) Spółka z o.o. w W. w okresie od 1.12.1994 r. do 31.12.1998 r. do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, a praca ubezpieczonej w wymienionym zakładzie pracy niczym nie różniła się od pracy wykonywanej przez nią w Spółdzielni (...) w W.. O zakwalifikowaniu pracy do pracy w warunkach szczególnych nie decyduje nazwa stanowiska, ale rodzaj wykonywanych czynności. Ubezpieczona wykonywała prace na stanowisku brakarza i laboranta odpowiadającą zakresowi prac określonymu w pkt 24 wykazu A działu XIV załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił prawo do emerytury od 1 sierpnia 2013 roku od miesiąca zgłoszenia wniosku o świadczenie.

Od tego wyroku apelację wniósł organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów art.184 ust.1 w związku z art.32 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 ust.1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i ustalenie prawa do emerytury osobie niespełniającej przesłanki 15 lat pracy w szczególnych warunkach oraz naruszenie prawa procesowego art.233 § 1 kpc poprzez dokonanie przez Sad ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału odwodowego polegających na przyjęciu, że okres pracy ubezpieczonej do 16 grudnia 1975 roku do 30 listopada 1994 roku podlega zaliczeniu do wymaganego do przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym okresu pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Skarżący podnosił w uzasadnieniu apelacji, że warunkiem uznania pracy polegającej na kontroli międzyoperacyjnej i kontroli jakości usług wymienione w wykazie A Dział XIV poz.24 jest wykonywanie pracy na oddziałach i wydziałach na których jako podstawowe były wykonywane prace w warunkach szczególnych, a ustalenia Sądu tę okoliczność pomijają.

Wnosił o zmianę wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest zasadna i prowadzi do zmiany zaskarżonego wyroku.

Przedmiotem sporu jest prawo do emerytury w związku z pracą w szczególnych warunkach. Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U.2013.1440) ubezpieczeni urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r. uzyskują prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym oraz mają niezbędny okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy (20 lat dla kobiet). Warunkiem jest także nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz, do 1 stycznia 2013 r., rozwiązanie stosunku pracy. Warunek odpowiednio długiego okresu pracy w warunkach szczególnych został określony w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43). Okres ów winien wynosić co najmniej 15 lat, a sama praca musi być wymieniona w wykazie A stanowiącym załącznik do przedmiotowego rozporządzenia. Sąd Okręgowy przyjął, że za pracę w szczególnych warunkach należy uznać pracę wykonywaną przez odwołującą na stanowisku brakarza artykułów mleczarskich i laboranta za pracę wymienioną w pkt 24 działu XIV Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia tj. polegającą na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Poza sporem jest rzeczywisty charakter zatrudnienia ubezpieczonej w spornym okresie. Z prawidłowych ustaleń faktycznych Sądu I instancji wynika, że wnioskodawczyni w Spółdzielni (...) w W. od 16 grudnia 191975 roku do 30 listopada 1994 roku pracowała na stanowisku brakarza artykułów mleczarskich, gdzie do jej obowiązków należała kontrola jakości: surowca używanego do produkcji, półproduktów i gotowego produktu. Praca ta polegała na pobieraniu prób mleka dostarczanych do zakładu mleczarskiego, wykonywaniu analiz tych prób pod względem oznaczania kwasowości, czystości mleka, jego ciężaru właściwego, zawartości procentowej tłuszczu, temperatury, zafałszowania, pobierała również próby z wytwarzanych z mleka artykułów na etapie produkcji i przeprowadzała analizę tych próbek pod względem zawartości tłuszczu, wody, kwasowości oraz takie próby pobierała na etapie przed zapakowaniem gotowych już produktów wykonując analizy fizykochemiczne. Analizy te były wykonywane w laboratorium, w którym wnioskodawczyni stale pracowała, poza czynnościami polegającymi na pobieraniu próbek z produkcji i z bezpośrednio z samochodów dowożących mleko. Żadna z tych prac nie została wymieniona w wykazach A lub B rozporządzenia z 7 lutego 1983r., w tym przede wszystkim w wykazie A dział X w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywcym. Nie wykazano ich również w uchwale nr 16/83 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni (...) z 27 czerwca 1983 r. w sprawie stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach w spółdzielczości mleczarskiej (Biuletyn (...) nr 5, poz. 34). Wyjaśnić przy tym trzeba, iż kwalifikację danej pracy jako pracy w szczególnych warunkach poprzedzać winno przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży. Usystematyzowanie prac o znacznej szkodliwości i uciążliwości do oddzielnych działów wykazu A oraz poszczególnych stanowisk w ramach gałęzi gospodarki nie jest przypadkowe, gdyż należy przyjąć, że konkretne stanowisko narażone jest na ekspozycję na czynniki szkodliwe w stopniu mniejszym lub większym w zależności od tego, w którym dziale przemysłu jest umiejscowione. Konieczny jest bezpośredni związek wykonywanej pracy z procesem technologicznym właściwym dla danego działu gospodarki. Ubezpieczona pracowała w przemyśle mleczarskim, ale wskazując na szkodliwość warunków pracy wymienia kontakt z odczynnikami chemicznymi. Odnosząc się do jej żądania należy podkreślić, że nawet w wykazie A dział IV "w chemii" ustawodawca nie uwzględnił pracy wykonywanej w przykładowym laboratorium, mimo iż niewątpliwie pracownik tam zatrudniony może mieć kontakt z niebezpiecznymi środkami chemicznymi. Takiego stanowiska nie zawiera również wymieniona przytoczona powyżej uchwała 16/83.

Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że zakwalifikowanie danego stanowiska jako kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie wymaga odniesienia się do wskazania konkretnej pracy kontrolowanej przez wnioskodawczynię i wymienionej w wykazie, jako praca w warunkach szczególnych, a przynajmniej odbywająca się na wydziałach i oddziałach, na których jako podstawowe są wykonywane prace wymienione w wykazie. Jak bowiem wynika z opisu tego stanowiska, nie jest to rodzaj pracy, którą zaszeregować można całkowicie samodzielnie, w oderwaniu od innych prac wykonywanych w warunkach szczególnych. Najpierw bowiem koniecznym jest ustalenie, że praca podlegająca kontroli bądź nadzorowi ubezpieczonego spełnia wymogi pracy w warunkach szczególnych, a dopiero w dalszej kolejności - czy charakter kontroli sprawowanej przez osobę ubezpieczoną pozwala na

zakwalifikowanie jej jako pracy, o której mowa w wykazie A dziale XIV pkt 24 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. Żadna z ww. prac nie została wymieniona w wykazach A lub B rozporządzeniu z 7 lutego 1983r., w tym przede wszystkim w wykazie A dział X w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym. Nie wykazano ich również w uchwale nr 16/83 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni (...) z 27 czerwca 1983 r. w sprawie stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach w spółdzielczości mleczarskiej (Biuletyn (...) nr 5, poz. 34). Wykaz A stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w Dziale X odnoszącym się do prac w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym wśród 16 prac zaliczonych do prac w warunkach szczególnych wymienia tylko jeden rodzaj prac, który mógłby odnosić się do przemysłu mleczarskiego a mianowicie wymienia Prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0°C (poz.7). Uchwała nr 16/83 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni (...) z 27 czerwca 1983 r. wylicza również prace przy obsłudze pras filtracyjnych, wirówek i suszarek w przemyśle mleczarskim na stanowiskach aparatowy obróbki surowca, aparatowy koncentratów mleczarskich, aparatowy proszkowni mleka, kazeiniarz, młynowy kazeiny, suszarniowy surowców, topiarz sera i odbieracz surowca, przy czym należy zwrócić uwagę, że rozporządzenie Rady Ministrów nie wymienia takiego rodzaju pracy, ograniczając te stanowiska przy prasach wirówkach i suszarkach wyłącznie do przemysłu drożdżowego i piwowarskiego.

Na marginesie należy zaznaczyć, że wykonywanie pracy na stanowisku określonym w zarządzeniu resortowym, której nie wymieniono w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uprawnia do uzyskania emerytury w wieku niższym (wyroki Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., I UK 41/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 306; z dnia 23 listopada 2004 r., I UK 15/04, OSNP 2005 Nr 11, poz. 161). Jedynie bowiem te prace, która są wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów są pracami w szczególnych warunkach dającymi prawo do emerytury. Wykazy resortowe muszą być natomiast dostosowane do treści załącznika do rozporządzenia z 1983 r., w którym zawarty jest kompletny wykaz stanowisk pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, bowiem jeżeli określają niezgodnie z ww. załącznikiem stanowiska pracy, których wykonywanie uprawnia do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym, nie wywołują skutków przewidzianych w art. 32 ustawy emerytalnej. Wykazy te mogą natomiast stanowić - jako, że z reguły mają charakter informacyjny, techniczno - porządkujący, uściślający ogólne pojęcia istniejące w rozporządzeniu Rady Ministrów - swego rodzaju wskazówkę, dowód, że takie a nie inne czynności były przez pracownika istotnie wykonywane w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2008 r., I UK 192/07, Lex nr 447272).

Podsumowując, zakwalifikowanie pracy wnioskodawczyni jako pracy polegającej na kontroli międzyoperacyjnej czy kontroli jakości usług (wykaz A dział XIV poz. 24), wymagałoby stwierdzenia, że ubezpieczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała kontrolę na oddziałach i wydziałach, gdzie byli zatrudnieni pracownicy wykonujący pracę w szczególnych warunkach wymienioną w wykazie A - zatem w takim samym jak oni narażeniu na czynniki szkodliwe. Tymczasem, po pierwsze wnioskodawczyni nawet nie usiłowała wykazać, że na którymkolwiek z oddziałów lub wydziałów, z których pobierała próbki, była wykonywana praca w warunkach szczególnych, to ponadto pracowała przede wszystkim w laboratorium, dokonując analizy chemicznej zebranych wcześniej próbek. Nawet gdyby przyjąć, ubezpieczona pobierała próbki także na oddziałach i wydziałach, na których byli zatrudnieni pracownicy wymienieni w wykazie A, to nie przebywała tam stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Prace laboranta badającego próbki również nie zostały wymienione w wykazie A lub B - załącznika do rozporządzenia, ani też nawet w powołanej Uchwale (...). Rację ma zatem apelujący, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie pozwalał na pozytywne ustalenie, że ubezpieczona w spornym okresie wykonywała pracę w warunkach szczególnych wymienioną w załączniku do rozporządzenia. Mając na względzie tak ustalony zakres obowiązków wnioskodawczyni w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie ma podstaw do kwalifikowania jej pracy ubezpieczonej jako odpowiadającej czynnościom wymienionym w wykazie A dział XIV "prace różne" poz. 24.

Przypomnieć tu trzeba, że prawo do emerytury przewidziane w art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca, prowadząca

w konsekwencji do wypaczenia idei, że emerytura w wieku wcześniejszym jest wynikiem pracy w obciążających dla zdrowia warunkach. Tym samym praca brakarza i laboranta w laboratorium, świadczona w sposób opisany w zeznaniach świadków i samej wnioskodawczynie, nie może być zakwalifikowana jako kontrola jakości produkcji i usług na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie prac w szczególnych warunkach. Przepis § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) jednoznacznie stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Wnioskodawczynie wykonywała prace, nie objęte stosownym wykazem stanowiącym załącznik do rozporządzenia, ponieważ nie sprawowała w pełnym wymiarze nadzoru nad procesem produkcyjnym, ani nad pracownikami zatrudnionymi w na stanowiskach wymienionych jako prace w warunkach szczególnych. Wnioskodawczynie swoje uprawnienia do obniżenia wieku emerytalnego wywodzi z warunków szkodliwych, w jakich pracowała – kontaktach z odczynnikami chemicznymi kwasem siarkowym, alkoholem izoamylowym, alizarolem, wodorotlenkiem: sodu, dwuchromianem potasu i fenoloftaleiną – substancjami drażniącymi i działającymi szkodliwie na organizm człowieka. Podkreślić należy, że o uprawnieniach pracownika do emerytury na warunkach przewidzianych w rozporządzeniu decyduje łączne spełnienie określonych w nim przesłanek, a nie przekonanie pracownika o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Nadmienić należy, że nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy okoliczność, że organ rentowy wadliwie uznał okres pracy od 1 grudnia 1994 roku do 31 grudnia 1998 roku na takim samym stanowisku jako prace w warunkach szczególnych. Sąd nie jest związany tym stanowiskiem i samodzielnie musi zbadać wszystkie przesłanki wymagane do nabycia prawa do świadczenia, w tym zakwalifikowanie rodzaju pracy do katalogu prac w warunkach szczególnych.

W konsekwencji zasadny okazał się zarzut naruszenia przez Sąd I instancji prawa materialnego, poprzez stwierdzenie, że wnioskodawczynie spełnia wszystkie, wymagane art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej, warunki niezbędne do przyznania jej emerytury, w tym warunek co najmniej 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 r.

Z tych względów i na mocy powołanych powyżej przepisów oraz na podstawie art. 386 § 1 KPC orzekł, jak w sentencji.